

Posudek konzultanta
na rigorózní práci Mgr. Jany Maršnerové
Zahájení trestního stíhání

I. Velmi pečlivě zpracovaná rigorózní práce Mgr. Jany Maršnerové o rozsahu 85 stran textu je zasvěcenou studií věnovanou jednomu z důležitých institutů trestního řízení. Jak autorka přiléhavě píše v úvodu, trestní řízení sebou vždy nese velmi citelný zásah do každodenního života osob, kterých se dotýká. Ovlivňuje život nejen osobě, která je ze spáchání trestného činu obviněna, ale i životy těch, kterým byla trestným činem způsobena újma.

Práce je rozdělena do úvodu (označeného jako kapitola jedna) a desíti kapitol, dále podrobněji členěných. Po úvodu, ve kterém autorka vymezuje cíl své práce, ve druhé kapitole podává vývoj právní úpravy počínaje rokem 1950 do současné doby. Dále charakterizuje stadium před zahájením trestního stíhání (kapitola třetí), zahájení trestního stíhání (kapitola čtvrtá) a překážky zahájení trestního stíhání (kapitola pátá). Obsahem následujících tří kapitol jsou obsahové a formální požadavky na usnesení o zahájení trestního stíhání a popis jeho důsledků a účinků. (kapitoly pátá až sedmá). V osmé kapitole rigorozantka pojednává o výkonu dozoru státního zástupce. O opravných prostředcích a o zvláštních způsobech zahájení trestního stíhání se čtenář dočte v posledních dvou kapitolách.

Závěrečné shrnutí a podněty pro aplikační praxi i úvahy de lege ferenda jsou obsahem stručného Závěru, kterým autorka práci končí.

Osnovu práce považuji za správnou a logickou. Vyplývá z ní, že rigorozantka se zabývala všemi podstatnými otázkami souvisícími s tématem práce.

Za cíl své práce si autorka vytyčila podat ucelený obraz o institutu zahájení trestního stíhání. Podle mého soudu se autorce podařilo tento cíl splnit a práce má velmi pěknou obsahovou i literární úroveň.

Autorka zpracovala práci na podkladě dostatečného počtu odborných literárních pramenů, s kterými správně pracuje. Rigorózní práci zhodnocuje, že autorka využila i interní materiály a konkrétní rozhodnutí z praxe. Je jen škoda, že takových podnětů v práci neuvedla více.

Autorka příhodně a věcně správně používá publikované judikatury.

II. Těžiště rigorózní práce je v rozboru institutu zahájení trestního stíhání, obsaženém

v kapitolách 4 až 7. Práce obsahuje rozbor právní úpravy v potřebném rozsahu. Neobsahuje věcné chyby či nedostatky. Rigorozantka věnovala pozornost také otázkám nejednotně přijímaným, sporným či problematickým [například otázce, kde leží dolní práh podezření vedoucí k zahájení trestního stíhání, jaký má být správný postup státního zástupce při přezkoumávání usnesení o zahájení trestního stíhání, jakým způsobem má být vyjádřen skutek ve výroku o zahájení trestního stíhání. V této spojitosti je žádoucí upozornit na nesprávné postupy v aplikační praxi, kdy státní zástupce obdrží včas opis usnesení o zahájení trestního stíhání, a teprve s časovou prodlevou, tedy nikoliv rychle, bez zbytečných průtahů, rozhoduje o dané kauze.

Zvláště pečlivě je v rigorózní práci rozebrána otázka, kdy nastávají účinky zahájení trestního stíhání. Autor obsáhle předesílá názory, podle nichž účinky zahájení trestního stíhání nastávají již okamžikem vydání usnesení o zahájení trestního stíhání, a názory opačné, podle nichž tyto účinky nastávají až doručením usnesení o zahájení trestního stíhání obviněnému. Po rozboru dospívá k závěru, který ostatně dlouhodobě zastává i konzultant této práce, že totiž účinky zahájení trestního stíhání nastávají až okamžikem oznámení (doručení nebo vyhlášení) takového usnesení (str. 56).

V závěru pak autor shrnuje poznatky, ke kterým dospěla. Pokud jde o její závěr plédující pro to, aby policejní orgány měly do budoucna potřebné poznatky a zkušenosti při realizaci tohoto institutu, lze s takovým závěrem jen souhlasit.

III. Rigorózní práce Mgr. Jany Maršnerové splňuje požadavky pro ústní obhajobu. Práce má velmi pěknou odbornou i literární úroveň. Autorka prokázala schopnost napsat odborný text na dané téma, prokázala hlubší teoretické poznatky i znalost aplikační praxe.

Doporučuji, aby při ústní obhajobě se autorka vyjádřila k otázce: Účinky usnesení o zahájení trestního stíhání.

V Praze 25. 6. 2009

Prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.,
konzultant